

ქართული, როგორც მეორე ენა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

გაითვალისწინეთ, რომ გამოცდა ხუთი ნაწილისაგან (მოსმენა, კითხვა, წერა, ლაპარაკი, პროფესიული ცოდნა) შედგება და წარმატების მისაღწევად საჭიროა ბარიერის გადალახვა ხუთივე ნაწილში.

ასევე აუცილებელია ბარიერის გადალახვა მთლიან ტესტშიც.

ყურადღებით გაეცანით თითოეული დავალების პირობას!

პასუხების ფურცელზე ამა თუ იმ დავალების გადატანის წესი თან ახლავს ყოველ დავალებას.

გამოცდის მაქსიმალური ქულაა 95, ხოლო ამ ტესტში მოცემული დავალებებისა – 84.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. მოსმენა (11 ქულა)

ყურადღებით მოისმინეთ ტექსტი. ტექსტს მოისმენთ ორჯერ.

ყოველი კითხვის ოთხ-ოთხი სავარაუდო პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი.

ტექსტის ჩანაწერის მოსმენამდე დავალების გასაცნობად გეძლევათ 45 წამი.

პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე ამგვარად: პასუხების შესაბამის უჯრედებში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

(1) **1. თამაზ ვასაძის აზრით, რა არის ჩვენი განათლების სისტემის მთავარი ნაკლი?**

- ა) მხოლოდ ქიმიას, ფიზიკასა და ანატომიას ასწავლიან საფუძვლიანად.
- ბ) სასკოლო დისციპლინები მხოლოდ ფორმალურად ისწავლება.
- გ) სულიერ ღირებულებებზე ყურადღება ნაკლებად მახვილდება.
- დ) უცხოური ლიტერატურის შესწავლას გადამწყვეტი როლი ენიჭება.

(1) **2. რესპონდენტის აზრით, სკოლაში უნდა არსებობდეს საგანი, რომელიც მოსწავლეს:**

- ა) ინტერნეტისა და სოციალური ქსელების გამოყენებისკენ უბიძგებს;
- ბ) ლიტერატურის საშუალებით ადამიანის სულიერ ანატომიას შეასწავლის;
- გ) რომელიმე ლიტერატურულ პერსონაჟთან გაიგივების სურვილს აღუძრავს;
- დ) ქართული ლიტერატურის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას დაანახევებს.

(1) **3. ლიტერატურა მოსწავლეს ემოციურ ინტელექტს უვითარებს და ამით:**

- ა) ზოგჯერ ადამიანების სწორად შეფასებაში ხელს უშლის;
- ბ) საკუთარი თავისა და სამყაროს შეცნობას ასწავლის;
- გ) სამყაროში არსებულ კანონზომიერებაზე ნაკლებად აფიქრებს;
- დ) ფიზიკისა და ქიმიის სწავლისადმი ინტერესს აღუძრავს.

(1) **4. მხატვრული ლიტერატურის კითხვის პრაქტიკული მოტივი არის ის, რომ:**

- ა) ადამიანი საზოგადოებრივ მორალსა და დაკანონებულ წესებს გაეცნოს;
- ბ) ადამიანი უკეთესად გაერკვეს ცხოვრებაში და ნაკლებად მოტყუვდეს;
- გ) ადამიანმა ვირტუალურ სამყაროსთან ურთიერთობა ისწავლოს;
- დ) ადამიანმა მხოლოდ კონკრეტულ პერსონაჟზე დაკვირვება ისწავლოს.

(1) **5. რესპონდენტის აზრით, კითხვა ადამიანებს ნაკლებად იმიტომ უყვართ, რომ:**

- ა) ის მათს ცნობისწადილს საკმარისად არ აკმაყოფილებს;
- ბ) საკუთარ თავთან მარტო დარჩენა არ სიამოვნებთ;
- გ) ცხოვრებისეულ კითხვებზე პასუხის გაცემა არ შეუძლიათ;
- დ) ძვირფასი დროის ნაწილის დაკარგვაც კი არ უნდათ.

(1) **6. კითხვისაგან თავის არიდების მიზნით, ადამიანები:**

- ა) ამჯობინებენ სხვა ადამიანების ფსიქიკასა და ხასიათს დააკვირდნენ;
- ბ) ამჯობინებენ ცხოვრებისეულ კითხვებს ჩაულრმავდნენ და იფიქრონ;
- გ) ცდილობენ გაერთონ და სერიოზული კითხვები თავიდან მოიშორონ;
- დ) ცდილობენ სულიერ ღირებულებებში ინტერნეტის დახმარებით გაერკვნენ.

(1) **7. რატომ იჭერს წიგნი ახალგაზრდების ცხოვრებაში ნაკლებ ადგილს?**

- ა) მათ არ აქვთ ემოციური ინტელექტის განვითარების უნარი.
- ბ) მათ არ აქვთ რაღაც იდუმალის შეცნობის სურვილი.
- გ) მათ არ მიაჩნიათ ლიტერატურა აზროვნების ჰუმანურ ფორმად.
- დ) მათ დრო არ რჩებათ წიგნით სიამოვნების მისაღებად.

(1) **8. რა ხდება მაშინ, როდესაც ადამიანი პრიორიტეტი აღარ არის?**

- ა) ასეთ დროს დაკანონებულ წესებს მეტი მნიშვნელობა ენიჭება.
- ბ) ასეთ დროს საზოგადოებრივი მორალი მაღლდება.
- გ) ასეთ დროს ყველაფერი აზრს კარგავს.
- დ) ასეთ დროს ცხოვრების სწორი ხედვა ყალიბდება.

(1) **9. მოცემულ ინტერვიუში არაფერია ნათქვამი:**

- ა) მხატვრული ლიტერატურის კითხვის პრაქტიკული მოტივის შესახებ;
- ბ) მხატვრული ლიტერატურის სკოლაში სწავლების თავისებურებების შესახებ;
- გ) სოციალური ქსელებისა და წიგნის სიყვარულის ურთიერთმიმართების შესახებ;
- დ) ჩვენი განათლების სისტემის ძლიერი მხარეების შესახებ.

(1) **10. რატომ მიაჩნია რესპონდენტს, რომ ლიტერატურა „ადამიანის აზროვნების ფორმებს შორის ყველაზე ჰუმანურია“?**

- ა) იგი ადამიანს შეახსენებს, რომ ინვესტიციები, ასფალტი, შადრევნები... პრიორიტეტულია.
- ბ) იგი ადამიანს ცხოვრებისეული კითხვებისაგან თავის არიდებას ასწავლის.
- გ) იგი ხელს უწყობს ადამიანს თანაბრად შეისწავლოს სხვადასხვა საგანი.
- დ) იგი ხელს უწყობს მაღალი ზნეობის, კეთილსინდისიერი პიროვნების ჩამოყალიბებას.

(1) **11. რომელ წინადადებაშია გადმოცემული ინტერვიუს უმნიშვნელოვანესი სათქმელი?**

- ა) „ადამიანს უნდა წარმართავდეს [...] სინდისი, [...] ამის ცოდნა იქნება ყველაზე დიდი რამ, რასაც შეიძლება ჩვენმა განათლების სისტემამ მიაღწიოს“.
- ბ) „ვინც კითხვა შეიყვარა, ვინც ამის გემო და ფასი იცის, ინტერნეტი მას კითხვას ვერ მოსწყვეტს“.
- გ) „კითხვა არის მარტოობა, წიგნსა და საკუთარ თავთან დარჩენა. ოღონდ ეს სავსე მარტოობაა, რაღაცით დატვირთული, სერიოზული“.
- დ) „ფიქრია საჭირო, კონკრეტულად რომელ ასაკში რა უნდა მიაწოდო ბავშვს, რომ საკუთარი თავი დაინახოს პერსონაჟში“.

II. კითხვა (28 ქულა)

(10) ყურადღებით წაიკითხეთ გიორგი ლეონიძის მოთხრობა „ჩვენი ჭერამი“:

იორზე, ვენახში, დიდი ჭერამი გვედგა – შებუთქვილი, დახუნძლული. თუ თავდაპირველად იგი ჩემი საყვარელი ხე იყო, მერე მხოლოდ სევდას იწვევდა ჩემში, თან რაღაც ზიზღსაც კი. მერე ისე გაიარა ჩემმა ბავშვობამ, ზედ ერთხელაც აღარ ავსულვარ, აღარც მისი ტოტი დამირხევია. თითქოს უმძრახად ვიყავ ამ ხესთან, გვერდით გავუვლიდი, ზედაც არ შევხედავდი. მერე დაბერდა, გახმა, წაიქცა, არცა მწყენია, თითქოს კიდევაც გამიხარდა. გულში მფიფქავდა ერთი მოგონება, თორემ უმიზეზოდ რად შევიძულეხდი ნაადრევი ხილით გამხარებელ ხეს?

მაშინ კახეთის რკინიგზა გაჰყავდათ. გზა ჩვენს ივრის ვენახებზე გადიოდა. მალე დაიწყო ჯოჯოხეთური მუშაობა. მექანიზმები მაშინ არ ჰქონდათ და ხელით ებრძოდნენ სალიანდაგო სათხრელ მიწას. დიდძალი მუშა ტრიალებდა – ქართველები, სომხები, რუსობაც ბევრი იყო. ივრის მწვანე ჭაობნარი საწყალ მუშებს უხვად ასაჩუქრებდა ციებ-ცხელებით, სიცხე სუნთქვას აგუბებდა, სახეს სწვავდა თონის ალმურივით. მუშას სასმელი წყალიც კი არ ჰქონდა, მღვრიე ივრის გარდა. ავად ხდებოდნენ, იქვე მიწაზე ჭერებებით ეყარნენ. ზედამდეგები, შინამდეგები უყვიროდნენ, აგინებდნენ, ხოლო ქედწახრილი მუშები უსიტყვოდ ასრულებდნენ მათ ბრძანებას.

საღამოობით, სამუშაოს აშვებისას, ახალგაზრდა მუშები ცდილობდნენ ვითომცდა გამხიარულებას, მაგრამ წელმოწყვეტილი, დათუთქული ადამიანის ლხინი ვის გაუგონია? ერთხელ, ორჯერ მოსწევდნენ გარმონს, მაგრამ გულს ხალისი არა ჰქონდა, ხოლო მარჯვენას – ღონე და გარმონი იქვე მიყუჩდებოდა, თითქოს შორიდან ვიღაცამ დაიკვნესაო!

სიცხისაგან გათანგულ მუშებს საუბარიც კი ეზარებოდათ. მათი ერთადერთი იმედი, გახარება და გასართობი ივრის ვენახების ხილი იყო.

კითხვებზე გადასვლა: 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

უთვალავი ხეხილი ზედ გზის პირას იდგა ლალ-ზურმუხტისფრად, მაგრამ არც ერთ მუშას არასოდეს უკადრია ხილის მოპარვა. მხოლოდ ფულის შემოდლევა კი იცოდნენ. გლეხებს ეხათრებოდათ ფულის აღება და ისე შესთავაზებდნენ ხოლმე, მაგრამ მუდამ ხომ არ შეიძლებოდა თავაზა? და აი, თითქოს მიწიდან ამოცვივდნენ ჩარჩები, ვაჭრუკანები, დაერივნენ ჩვენს ვენახებს და თითოეული ხე, ძალითა თუ ნებით, შეისყიდეს, რათა მერე ერთი ათად გაეყიდათ მუშებზე. ერთი ხეც კი აღარ დარჩა სადმე ბავშვების პირის ჩასატკბარუნებლად.

ხეხილის მსხმოიარობით გახარებული საწყალი ბავშვი მიადგებოდა უხვად დასხმულ ხეს, მაგრამ უეცრივ მოაგონდებოდა სასტიკი სიტყვა „გაყიდულია“ და გველნაკბენივით უკან გამობრუნდებოდა. ასე დაემართათ ჩემს ფეხშიშველა ამხანაგებს – ფიფონას, ბათულას, აგლიას, არსენას.

აი, ქურდულად მიიხედ-მოიხედავს ბავშვი – მერე რა მსხალია?! მსხლებს რომ პირი ჰქონდეთ, ერთმანეთს დასჭამდნენ! მაგრამ დიდებას მუხლქვეშ გაზრდილებს ქურდობისა ეშინოდათ, თან ყურში ჩასძახოდათ ის სიტყვები, ჩარჩმა რომ დაავედრა მათ მამებს ათშაურიანის მიცემისას:

– აბა, გაბრო, ამ დასხმულ ხეს გაბარებ. ასევე უნდა დამახვედრო, ბავშვებმა არ მომიკრიფონ.

გაბროც მამის სულს დაიფიცავდა, შეჰპირდებოდა პატიოსნებას, მაგრამ რატომ თავისი ქერა ბიჭი ფიფონა არ ეცოდებოდა? ბარემ... მაგრამ ჩარჩის ათი შაური სიღარიბის რომელიღაც ჭუჭრუტანას ამოუვსებდა ბეჩავ გაბროს.

შეიკრა, გაიფიცა ბავშვების წინაშე ივრის ხეხილი. ვის გაეგონა წინათ ხილის აკრძალვა? მთელი ივრის ხილი ხომ ჩვენი იყო. ჩიტებივით დავნავარდობდით ტოტებზე ბაღლები, ახლა კი მთელი ივრის ბაღნარები ჩვენთვის შეკრული, მოკვეთილი აღმოჩნდა.

ივრის ბაღნარი კი ისევ ისე შრიალებდა. ჭრელ-ჭრელი ხილი ისევ თვალს გვტაცებდა, ჩვენ კი თითქოს ერთ დღეში დავბერდით; თითქოს ბავშვობა აგვიკრძალეს იმ ხილის აღკვეთით და ხილთან ერთად ხომ თვითონ იორიც იკრძალებოდა. რაღა საქმე გვქონდა იორზე, რაღად უნდა ჩავქანებულიყავით სოფლიდან ივრის ქალებში?

კითხვებზე გადასვლა: 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

მე ერთი ვიყავი იმედიანად, მე ხომ მქონდა იორზე საკუთარი ხელუხლებელი ჭერამი!

ჰოდა, ჩემს ფეხშიშველა მეგობრებს ჩავიყვანდი ჩვენს ვენახში და ვეტყოდი:

– ადი, ბიჭო, დაარხიე, დაკრიფე, გაიხარე!

და აი, ერთ კვირა დილას, ჩავცვივდით იორზე – მთელი უბნის ბაღლობა მყავდა დაპატიჟებული. ახლა რას გვიზამს ჩარჩის აკრძალვა? ჩემი ხეა და ჩემად შევინახე, ფულზე არ გამიცვლია! მაგრამ, იცით, რა მოხდა?! შორიდანვე დავინახე, ჩვენს ჭერამთან იდგა ჩარჩი მელქო, გოდრებით აკიდებული ცხენი იქვე ეყენა და გულმოდგინედ კრეფდა ჭერამს.

თურმე დედაჩემს ჩვენი ჭერამიც გაეყიდა: ცოდონი არიან მეზობლის ბავშვები, რომ მარტო შენ გქონდეს ხილიო! არა უშავს რა, შენც მათთან ერთად იმარხულეო და გადმომცა სამი ვერცხლის აბაზიანი: – შენი საყვარელი წიგნები იყიდეო!

მე მართლაც ვიყიდე ორიოდე წიგნი, მაგრამ მალე შემძულდნენ ის წიგნებიც და მათი დამწერნიც.

აი, რა მიზეზი იყო, რომ ჩვენი ჭერამი მხოლოდ სევდას და სიძულვილს იწვევდა ჩემში.

იგი სასტიკად მოექცა ჩემს უდარდელ ბავშვობას. მისმა მსხმოიარე ტოტებმა დაჩხვლიტეს, დაკბინეს ჩვენი ბავშვური უზრუნველობა.

კითხვებზე გადასვლა: 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

უპასუხეთ მოცემულ კითხვებს. პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. ოთხ-ოთხი სავარაუდო პასუხიდან აირჩიეთ **მხოლოდ ერთი**.
პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე ამგვარად: პასუხების შესაბამის უჯრედებში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

(1) **12. პირველ აზნაცში ავტორი:**

- ა) გადმოგვცემს გულისტკივილს, რომელიც ჭერმის ხის გახმობამ გამოიწვია;
- ბ) გადმოგვცემს, როგორ შეეცვალა დამოკიდებულება ჭერმის ხის მიმართ;
- გ) გვიხსნის, რატომ იწვევდა მასში სევდას დახუნძლული ჭერმის ხე;
- დ) გვიხსნის, რატომ უყვარდა განსაკუთრებულად „შებუთქვილი“ ჭერმის ხე.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 13. რომელ ციტატაშია გადმოცემული მთხრობლის სულიერი მდგომარეობა?

- ა) „გულში მფიფქავდა ერთი მოგონება“.
- ბ) „მთელი უბნის ბაღლობა მყავდა დაპატიჟებული“.
- გ) „ფეხშიშველა მეგობრებს ჩავიყვანდი ჩვენს ვენახში“.
- დ) „ჩიტებივით დავნავარდობდით ტოტებზე ბაღლები“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 14. კახეთის რკინიგზის მშენებლობის აღწერით ავტორს სურდა:

- ა) კახეთისათვის რკინიგზის მნიშვნელობაზე ყურადღების გამახვილება;
- ბ) ნაწარმოებში განვითარებული ამბის წინაპირობაზე ყურადღების გამახვილება;
- გ) სხვადასხვა ეროვნების მუშების ერთად შრომის მნიშვნელობის ჩვენება;
- დ) ტექსტის დასაწყისშივე ნაწარმოების მთავარი სათქმელის გამოკვეთა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) **15. რა მიზნით მიჰყიდეს ხილი გლეხებმა ჩარჩებს?**

- ა) რათა თავიანთი მძიმე მატერიალური მდგომარეობა შეემსუბუქებინათ.
- ბ) რათა ივრის ჭალების ბაღნარები ბავშვებს მთლიანად არ გაეკრიფათ.
- გ) რათა მუშები მუდმივი „თავაზით“ უხერხულ მდგომარეობაში არ ჩაეყენებინათ.
- დ) რათა შრომით დაქანცული მუშების მდგომარეობა შეემსუბუქებინათ.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 16. რატომ არ ეკარებოდნენ ბავშვები ივრის ჭალების გაყიდულ ხეხილს?

- ა) ებრალებოდათ სიცხისაგან გათანგული მუშები.
- ბ) ეგონათ, რომ მუშების მდგომარეობას დაამძიმებდნენ.
- გ) ეშინოდათ, ჩარჩები მათ სასტიკად დასჯიდნენ.
- დ) იცოდნენ, რომ ქურდობა სამარცხვინოა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 17. რომელი ციტატაა გაპროვინების მაგალითი?

- ა) „ბაღნარი კი ისევ ისე შრიალებდა“.
- ბ) „გაიფიცა ბავშვების წინაშე ივრის ხეხილი“.
- გ) „ჭრელ-ჭრელი ხილი თვალს გვტაცებდა“.
- დ) „ხილთან ერთად ხომ თვითონ იორიც იკრძალებოდა“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) **18. რომელ ციტატაშია გამოყენებული მხატვრული საშუალება?**

- ა) „ათი შაური სიღარიბის რომელიღაც ჭუჭრუტანას ამოუვსებდა ბეჩავ გაბროს“.
- ბ) „გოდრებით აკიდებული ცხენი იქვე ეყენა და გულმოდგინედ კრეფდა ჭერამს“.
- გ) „მათი ერთადერთი იმედი, გახარება და გასართობი ივრის ვენახების ხილი იყო“.
- დ) „ჩვენი ჭერამი მხოლოდ სევდას და სიძულვილს იწვევდა ჩემში“.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 19. რატომ გაყიდა მთხრობლის დედამ ჭერმის ხე?

- ა) არ უნდოდა, რომ მისი შვილი სხვებისაგან გამორჩეული ყოფილიყო.
- ბ) არ უნდოდა, რომ სოფლის ბავშვები ხშირად სწვეოდნენ მის შვილს.
- გ) უნდოდა, რომ თავადაც ჰქონოდა ცოტაოდენი შემოსავალი.
- დ) უნდოდა, რომ შვილისთვის წიგნების საყიდელი ფული მიეცა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 20. მთხრობლის რა თვისება ჩანს ნაწარმოებში?

ა) გამჭრიახობა.

ბ) პატიოსნება.

გ) სიმამაცე.

დ) ცნობისმოყვარეობა.

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(1) 21. რომელ ციტატაშია გადმოცემული ავტორის მთავარი სათქმელი?

- ა) „ახლა კი მთელი ივრის ბაღნარები ჩვენთვის შეკრული, მოკვეთილი აღმოჩნდა“.
- ბ) „მერე დაბერდა, გახმა, წაიქცა, არცა მწყენია, თითქოს კიდევაც გამიხარდა“.
- გ) „მისმა მსხმოიარე ტოტებმა დაჩხვლიტეს, დაკბინეს ჩვენი ბავშვური უზრუნველობა“.
- დ) „რალა საქმე გვქონდა იორზე, რალად უნდა ჩავქანებულიყავით სოფლიდან ივრის ქალებში?“

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

დაბრუნება ტექსტის მესამე გვერდზე

(8) 22. ტექსტიდან ამოღებულია 8 წინადადება. აღადგინეთ ტექსტი ქვემოთ მოცემული წინადადებების მეშვეობით. გაითვალისწინეთ, 4 წინადადება ზედმეტია.

ოპერა „აბესალომ და ეთერი“

„აბესალომ და ეთერი“ ქართული ეროვნული ოპერის კლასიკურ ნიმუშად ითვლება. მისი ავტორი გამოჩენილი ქართველი კომპოზიტორი ზაქარია ფალიაშვილია. სპექტაკლი ოთხმოქმედებიანია და ლიბრეტოს ავტორი პეტრე მირიანაშვილია. (1) -----.

ხალხური თქმულების გარდა მირიანაშვილმა ტექსტში გამოიყენა ცალკეული ფრაგმენტები „ვეფხისტყაოსნიდან“, ვაჟა-ფშაველასა და ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებიდან, (2) -----.

ოპერის შექმნის პროცესში იგი კომპოზიტორის ხშირი სტუმარი იყო. უშუალოდ ფორტეპიანოსთან სწორდებოდა ცალკეული ფრაზები, სცენები, არიები. (3) -----.

პრემიერა შედგა თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში 1919 წლის 21 თებერვალს. (4) -----.

ოპერის მოსმენით მიღებული შთაბეჭდილება იმდენად დიდი იყო, რომ კომპოზიტორს მეორე მოქმედების შემდეგაც დიდი ოვაციები გაუმართეს. თუმცა პრემიერის სრულყოფილ წარმატებას საგრძნობლად შეუშალა ხელი სასცენო ტექნიკის დაბალმა დონემ, მეტისმეტად გაწელილმა შესვენებებმა. (5) -----.

იგი სალამოს 8 საათზე დაიწყო და ლამის 2 საათამდე გაგრძელდა. (6) -----.

საბოლოოდ ოპერამ „აბესალომი და ეთერი“ ქართული საზოგადოების დიდი მხარდაჭერა მოიპოვა. ცნობილი რეჟისორი კოტე მარჯანიშვილი დადგმით აღფრთოვანებული დარჩა. (7) -----.

თავად კომპოზიტორს კი საკუთარ დამსახურებად ოპერაში ეროვნული და ევროპული მუსიკის თავისებურებების შერწყმა მიაჩნდა. იგი აღნიშნავდა, რომ უყვარდა ეს ოპერა არა მარტო როგორც თავისი პირმშო, არამედ როგორც ქართული ხალხური მუსიკის საუკეთესო ნიმუში, რომელიც ევროპული მუსიკალური თეორიის კანონებზე ააგო.

ოპერის ძირითადი თემა – სიყვარული – წარმოჩენილია როგორც დიადი, უძლეველი ძალა. (8) -----.

„აბესალომ და ეთერი“ ქართული საოპერო ხელოვნების შედევრად ითვლება დღემდე და ყოველ წელს ოპერის თეატრი სეზონს სწორედ ამ სპექტაკლით ხსნის.

გამოტოვებული წინადადებები:

- ა) გარდა ამისა, იქვე ერთობლივად იქმნებოდა დუეტები და დიალოგები.
- ბ) გარდა ამისა, სპექტაკლი დრამატურგიულად გაუმართლებელი სცენებით იყო გადატვირთული.
- გ) ეს ძალა გადალახავს არა მარტო სოციალურ უთანასწორობას, არამედ თვით სიკვდილსაც.
- დ) ლიბრეტო ეფუძნება ძველ ქართულ თქმულებას „ეთერიანს“.
- ე) მარჯანიშვილი წერდა: „დიდი დღესასწაულია ნამდვილი ხელოვნებისა! გასაოცარი ლეგენდაა ევროპული ოსტატობით შემუშავებული“.
- ვ) მსახიობმა მაკო საფაროვამ ასე მიულოცა ფალიაშვილს მოღვაწეობის 30 წლისთავი.
- ზ) სპექტაკლზე მოსახვედრი ბილეთები დიდი ხნით ადრე იყიდება ხოლმე.
- თ) ფალიაშვილმა ბევრი ძველი საგალობელი ჩაიწერა და გადაამუშავა.
- ი) ფალიაშვილმა შენიშვნები გაითვალისწინა და ოპერა მალევე ერთი მოქმედებით შეამოკლა.
- კ) ხალხით სავსე დარბაზში ამ დღეს ნემსი არ ჩავარდებოდა.
- ლ) ხოლო ერთ-ერთი გმირის – მარეხის – არიის სიტყვები თავად მირიანაშვილს ეკუთვნის.
- მ) ჯერ რევაზ გოგენიაშვილის „ქრისტიანე“, შემდეგ დიმიტრი არაყიშვილის ოპერა „თქმულება შოთა რუსთაველზე“ დაიდგა.

ამ დავალების პასუხები პასუხების ფურცელზე გადაიტანეთ შემდეგნაირად: 22-ე ნომრის გასწვრივ მოცემულ ცხრილში ყოველი წინადადების რიგით ნომერს შეუსაბამეთ იმ წინადადების აღმნიშვნელი ასო, რომელიც, თქვენი აზრით, ამ კონკრეტულ შემთხვევაშია გამოტოვებული და გადამკვეთ უჯრედში ჩასვით **X** ნიშანი.

- (10) 23. წაიკითხეთ ტექსტი და გაარკვიეთ, ჩამოთვლილი წინადადებებიდან რომელი შეესაბამება ტექსტის შინაარსს და რომელი – არა. თუ წინადადება შეესაბამება ტექსტის შინაარსს, მიუთითეთ იმ აბზაცის ნომერი, რომელიც თქვენი პასუხის დამადასტურებელ ინფორმაციას შეიცავს (გაითვალისწინეთ, თუ აბზაცის ნომერი სწორად არ იქნება მითითებული, შესაბამისი პასუხი არასწორად ჩაგეთვლება. ნიმუში მოცემულია).
არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!

აღზრდის შესახებ

1. აღზრდა მრავალმხრივი და რთული პროცესია, რომელშიც ბევრი მონაწილეა ჩართული. მთავარი მოქმედი პირები, რა თქმა უნდა, მშობლები და შვილები არიან. ის სტრატეგიები და მიდგომები, რომლებსაც მშობლები ირჩევენ აღზრდის პროცესში, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ბავშვის განვითარებაზე და განსაზღვრავს მის ფსიქიკურ სიჯანსაღეს.
2. ხშირად მშობლები ისე ეპყრობიან ბავშვს, როგორც მათ ეპყრობოდნენ საკუთარი მშობლები პატარაობისას. არ ითვალისწინებენ იმ დროის თავისებურებებს, რომელშიც მათს შვილს უწევს ყოფნა: „ჩემს შვილს ჩემსავით კარგი ბავშვობა უნდა ჰქონდეს“, – არცთუ იშვიათად გვესმის მსგავსი ფრაზა. ზოგჯერ კი მშობლებს არ მოსწონთ აღზრდის ის სტილი, რომელიც თავიანთ თავზე გამოცადეს და შვილების აღზრდაში საპირისპირო გზას ირჩევენ: „ჩემს შვილს ჩემზე უკეთესი ბავშვობა უნდა ჰქონდეს!“, – ამბობენ ისინი. ბავშვის თავისებურებები და დროის მოთხოვნები კი ამ შემთხვევაში შეიძლება ყურადღების მიღმა დარჩეთ.

3. ბავშვის აღზრდა ბევრად უფრო რთულია, ვიდრე სხვა რამის სწავლა... თუნდაც მანქანის მართვის. მაგრამ იმისათვის, რომ მანქანის ტარება ვისწავლოთ, დავდივართ სპეციალურ კურსებზე, ვსწავლობთ საგზაო მოძრაობის წესებს და ბოლოს გამოცდას ვაბარებთ. რაც შეეხება ბავშვის აღზრდას, ხშირად მივიჩნევთ, რომ ამისათვის სრულიად საკმარისია გვყავდეს შვილი და სხვა ყველაფერი თავისით მოგვარდება.

4. ყველა მშობლის სურვილია აღზარდოს ჯანსაღი შვილი ჯანსაღი სხეულით, ფსიქიკითა და ურთიერთობებით. ოჯახი ბავშვისთვის პირველი და ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტიტუტია. რა შეიძლება გააკეთონ მშობლებმა ოჯახში შვილის სწორად აღსაზრდელად? პირველ რიგში, მათ შვილი უნდა შეიყვარონ ისეთი, როგორც ის არის. სერიოზულად უნდა მოეკიდონ მის აზრებსა და გრძნობებს, დაინტერესდნენ მისი საქმიანობით, იდეებით, პრობლემებით. აჩვენონ, რომ მათთვის ღირებულია ყველაფერი, რასაც ის ფიქრობს და აკეთებს; ხშირად სასურველია იმის ხაზგასმა, რაც კარგად გამოსდის და არა – პირიქით.

5. კარგი მაგალითის მიცემა უმნიშვნელოვანესია ბავშვისათვის, ვინაიდან მის პიროვნებად ჩამოყალიბებაში მშობლის კონკრეტული მაგალითი წამყვან როლს ასრულებს. პატარები მშვენივრად გრძნობენ, რა არის ნამდვილი და რა – მოჩვენებითი, ყალბი. ყოველთვის უნდა მოიძებნოს დრო იმისათვის, რომ მშობლებმა გადასინჯონ საკუთარი ქცევა – რამდენად ემთხვევა ერთმანეთს მათი სიტყვა და საქმე.

6. ზედმეტი მოფრთხილება ემოციურად ვნებს პიროვნებას და დამოუკიდებლობის უნარსაც უქვეითებს. ამიტომ არ არის ყოველთვის აუცილებელი შვილის დაცვა მისი ქცევის შესაძლო უარყოფითი შედეგისაგან – წარუმატებლობა, მარცხი მშვენიერი მასწავლებელია. ერთი აღმოსავლური სიბრძნე ამბობს: „თუ შვილს თევზს დაუჭერ, დღეს დააპურებ. თუ თევზის ჭერას ასწავლი, სიცოცხლის ბოლომდე დააპურებ“. სწორედ დამოუკიდებლად მოქმედების, სიძნელეებთან გამკლავების უნარის ჩამოყალიბებაა ძალზე მნიშვნელოვანი აღზრდის პროცესში.

წინადადების N	წინადადებები	დიახ	არა	აბზაცის N
0.	აღზრდის პროცესში მშობლის მიერ არჩეული სტრატეგია გავლენას ახდენს ბავშვის ფსიქიკაზე.	X		1
1.	აღზრდის პროცესში ოჯახი ყველაზე ნაკლები მნიშვნელობის ინსტიტუტია.			
2.	აღზრდის რთულ და მრავალმხრივ პროცესში ჩართულ ყველა პირს მთავარი როლი აკისრია.			
3.	ზოგჯერ მშობლები მიიჩნევენ, რომ მათს შვილს ზუსტად მათსავით კარგი ბავშვობა უნდა ჰქონდეს.			
4.	თუ ბავშვს ხშირად შევახსენებთ იმას, რაც კარგად არ გამოსდის, ამით მას მხოლოდ დავეხმარებით.			
5.	მისთვის ყველა საფრთხის თავიდან აცილება, ბავშვს დამოუკიდებლობის უნარს უქვეითებს.			
6.	მშობელმა ყოველთვის უნდა დაიცვას შვილი მისი ქცევის შესაძლო უარყოფითი შედეგებისაგან.			
7.	მშობლები ზოგჯერ ფიქრობენ, რომ შვილის აღზრდის საკითხი თავისთავად გვარდება.			
8.	მშობლები ითვალისწინებენ თავიანთი პატარების თავისებურებებსა თუ დროის მოთხოვნებს და ამიტომ ამბობენ, რომ შვილებს მათზე უკეთესი ბავშვობა უნდა ჰქონდეთ.			
9.	ყალბსა და ჭეშმარიტს ბავშვები ერთმანეთისაგან კარგად ასხვავებენ.			
10.	შვილის პიროვნული ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანია მშობლებმა ის აკეთონ, რასაც ლაპარაკობენ.			

დაბრუნება ტექსტის პირველ გვერდზე
დაბრუნება ტექსტის მეორე გვერდზე

III. წერა (20 ქულა)

24. არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ქვემოთ მოცემულ მოსაზრებას ან უარყავით იგი:

ერთი კლასის მოსწავლეთა ცოდნის დონე მხოლოდ იმიტომ განსხვავდება პარალელური კლასის მოსწავლეთა ცოდნის დონისაგან, რომ მათი პედაგოგების კვალიფიკაციაა სხვადასხვაგვარი.

N 24 ანუ წერითი დავალების შესასრულებლად პასუხების ფურცელზე ერთი გვერდია დატოვებული. იმყოფინეთ გამოყოფილი ადგილი!

ისევე, როგორც ყველა სხვა დავალებისათვის, წერითი დავალებისათვისაც შავი ვარიანტის დასაწერად შეგიძლიათ ცარიელი ფურცლები გამოიყენოთ.

არ დაგავიწყდეთ ნაშრომის გადატანა პასუხების ფურცელზე!

IV. პროფესიული ცოდნა (25 ქულა)

- (10) 25. ტექსტში დაშვებულია ორთოგრაფიული, მორფოლოგიური და სინტაქსური შეცდომები (სტრიქონში არაუმეტეს ერთისა). ზოგ სტრიქონში დაშვებულია შეცდომა, ზოგში – არა. სტრიქონების გასწვრივ მოცემულ ხაზებზე დაწერეთ სწორი ფორმები. თუ სტრიქონში შეცდომა არ არის, გააკეთეთ აღნიშვნა – \surd (ნიმუში მოცემულია). არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!

ტექსტი	სწორი ვარიანტები
გერმანელი მწერალი და პუბლიცისტი არტურ ლაისტი ქართულ კულტურით ჯერ კიდევ ბრესლაუს უნივერსიტეტში სწავლის დროს დაინტერესებულა და სამშობლოშივე დაუწყო ქართული ენის შესწავლა. ჩვენ ქვეყანას ლაისტი პირველად 1884 წელს ორი კვირით ილია ჭავჭავაძის ინიციატივით ეწვია. სწორედ ამ პერიოდში გაცნობია ის „ვეფხისტყაოსანს“ და გერმანულ ენაზე მისი თარგმნა გადაუწყვიტავს. მომდევნო წელს ლაისტი კვლავ ესტუმრა საქართველოს. ამჯერად მან ილიას, აკაკისა და ივანე მაჩაბელის დახმარებით შოთას უკვდავი ქმნილება გერმანულად თარგმნა. ამ საქმეს ოთხი წელი მოანდომა. ეს იყო პოემის პირველი პოეტური თარგმანი ევროპულ ენაზე. მან ასევე დაწერა წიგნი ქართველთა ადათწესების შესახებ და მოამზადა ქართული პოეზიის ანთოლოგია. XIX საუკუნის 90-იან წლებიდან ლაისტი საქართველოში დამკვიდრდა, რათა სჯეროდა, რომ ასე ბევრად უკეთ შეუწყობდა ხელს მდიდარი ქართული კულტურის პოპულარიზაციას ევროპაში. ის აქტიურათ იყო ჩართული ჩვენი ქვეყნის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ლაისტი 1927 წელს გარდაიცვალა.	00. ----- ქართული ----- 0. ----- \surd ----- 1. ----- 2. ----- 3. ----- 4. ----- 5. ----- 6. ----- 7. ----- 8. ----- 9. ----- 10. -----

NN 26-34 დავალებების პასუხები უნდა დაწეროთ პასუხების ფურცელზე მხოლოდ ამ დავალებების ნომრების გასწვრივ მოცემულ ხაზებზე.

*იმყოფინეთ გამოყოფილი ადგილები (შავი სამუშაოს შესასრულებლად შეგიძლიათ გამოიყენოთ ცარიელი ფურცლები).
არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელზე!*

გაითვალისწინეთ, NN 26-29 დავალებების პასუხები დადებითად არ შეფასდება, თუ მოსწავლის მიერ დაშვებულ შეცდომას გაასწორებთ და არ დაწერთ დავალების პირობის შესაბამის განმარტებას.

- (1) **26. მოსწავლემ დაწერა წინადადება:** *საქართველოს ბევრ სოფელს მაღალ-მთიანი დასახლების სტატუსი აქვს.*
განუმარტეთ მოსწავლეს, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **27. მოსწავლემ დაწერა წინადადება:** *სახლს უკან პატარა ბაღია გაშენებული.*
განუმარტეთ მოსწავლეს, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **28. მოსწავლემ დაწერა წინადადება:** *ძალიან მომეწონა ფსიქოლოგი თავაძის რეკომენდაციები.*
განუმარტეთ მოსწავლეს, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.
- (1) **29. მოსწავლეს ევალება სწორად აღადგინოს თავისი ან თავიანთი შემდეგ წინადადებაში:** *დებატების მონაწილეებმა მკაფიოდ ჩამოაყალიბეს . . . მოსაზრებები.*
განუმარტეთ მოსწავლეს, რა უნდა იცოდეს, რომ სწორად შეასრულოს დავალება.

(2) **30. განუმარტეთ მოსწავლეს, რით განსხვავდება ერთმანეთისაგან ხაზგასმული არსებითი სახელები შემდეგ წინადადებებში:**
1. სტუდენტობა პასუხისმგებლობით ეკიდება საქმეს; 2. სტუდენტობა ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი ეტაპია.

(2) **31. დაასახელეთ, რომელი გრამატიკული კატეგორიებით განსხვავდება ერთმანეთისაგან ზმნები:**
მოიყვანა და მოაყვანინა.

(2) **32. ა) განუმარტეთ მოსწავლეს სახელის ძირის რაობა.**
ბ) საილუსტრაციოდ გააანალიზეთ სიტყვა: საამაყო.

(2) **33. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: კალამი, წიგნები, რვეულები, სახაზავი, ყველაფერი ჩანთაში ჩავაწყვე.**
ა) რა ტიპის შეცდომა დაუშვა მოსწავლემ?
ბ) განუმარტეთ მას, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.

(3) **34. მოსწავლემ დაწერა წინადადება: მეგობარმა, რომელმაც საერთაშორისო ოლიმპიადაში გაიმარჯვა, სამშობლოში ხვალ დაბრუნდება.**
ა) გაუსწორეთ მოსწავლეს შეცდომა.
ბ) რა ტიპის შეცდომაა დაშვებული მოცემულ წინადადებაში?
გ) განუმარტეთ მოსწავლეს, რა უნდა იცოდეს, რომ არ დაუშვას ანალოგიური შეცდომა.